

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x,
e-mail: arbitr@finarbitr.cz,
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/12579/2016
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/SU/352/2016

Nález

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 23. 3. 2016 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh ■ (dále jen „Navrhovatel“) proti společnosti Home Credit a.s., IČO 26978636, se sídlem Nové sady 996/25, 602 00 Brno – Staré Brno (dále jen „Instituce“) vedeném podle zákona o finančním arbitrovi a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o úročení úvěru ve výši diskontní sazby platné v den uzavření smlouvy o úvěru, jakož i o vrácení rozdílu mezi již zaplacenými smluvními úroky z úvěru a úroky ve výši diskontní sazby a neplatnosti ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1 Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se domáhá úročení úvěru ze smlouvy o spotřebitelském úvěru, kterou uzavřel s Institucí, a to ve výši diskontní sazby platné v den uzavření smlouvy o úvěru uveřejněné Českou národní bankou, vrácení rozdílu mezi smluvní úrokovou sazbou a diskontní sazbou České národní banky a neplatnosti ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr, protože Instituce porušila svoji informační povinnost poskytovatele spotřebitelského úvěru.

Finanční arbitř zjistil, že Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 4. 4. 2011 smlouvu o úvěru č. ■, kterou se Instituce zavázala poskytnout Navrhovateli úvěr ve výši 70.000 Kč a Navrhovatel se zavázal splácet poskytnutý úvěr 84 měsíčními splátkami ve výši 1.856 Kč (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Finanční arbitř je podle § 1 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi příslušný k rozhodování sporů spadajících jinak do pravomoci českých soudů, „jedná-li se o spor mezi spotřebitelem a věřitelem nebo zprostředkovatelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru nebo jiného úvěru, zápůjčky, či obdobné finanční služby“.

Finanční arbitř považuje Navrhovatele za spotřebitele podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože zjistil, že Navrhovatel ve smluvním vztahu s Institucí vystupuje jako fyzická

osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Z veřejného seznamu živnostenského rejstříku finanční arbitr zjistil, že Instituce je obchodní společností, která je držitelem živnostenského oprávnění s předmětem podnikání „*Poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru*“ s datem vzniku oprávnění dne 10. 6. 2011 na dobu neurčitou, na jehož základě byla při splnění dalších podmínek v souladu se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, oprávněna v době uzavření Smlouvy o úvěru poskytovat a zprostředkovat spotřebitelské úvěry. Instituce tedy může být institucí ve smyslu § 3 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi.

Smlouva o úvěru v tomto případě představuje smlouvu o spotřebitelském úvěru ve smyslu zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 24. 2. 2013, resp. do nabytí účinnosti zákona č. 43/2013 Sb. (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“), neboť není podle § 2 zákona o spotřebitelském úvěru smluvním vztahem vyloučeným z působnosti tohoto zákona.

Finanční arbitr tedy konstatuje, že je příslušný k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, neboť se jedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytování spotřebitelského úvěru podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s ustanovením § 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle ustanovení § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4 Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel potvrzuje, že s Institucí uzavřel Smlouvu o úvěru.

Navrhovatel současně tvrdí, že ve Smlouvě o úvěru Instituce nesprávně uvedla výši RPSN, když RPSN vyčíslila v intervale od 26,8 % do 27,7 %, čímž Instituce porušila zákon, který stanoví, že hodnota RPSN musí být vyčíslena s přesností na jedno desetinné místo.

Navrhovatel tvrdí, že na tuto skutečnost upozornil Instituci dopisem ze dne 18. 2. 2016, ve kterém současně požádal o zjednání nápravy, avšak Instituce na jeho žádost odpověděla dopisem ze dne 4. 3. 2016 záporně.

Současně Navrhovatel potvrzuje, že k datu 27. 10. 2014 úvěr, který mu Instituce poskytla na základě Smlouvy o úvěru, zcela doplatil.

6 Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že uzavřela s Navrhovatelem Smlouvu o úvěru.

Instituce namítá, že Navrhovatel uplatnil poprvé svůj nárok u Instituce až dopisem ze dne 18. 2. 2016, tedy více než čtyři roky poté, co byla Smlouva o úvěru uzavřena. Instituce považuje nárok uplatněný Navrhovatelem v řízení před finančním arbitrem nejen za neopodstatněný, ale také za promlčený, a vznáší námítku promlčení.

7 Pokus o smír

Finanční arbitr v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Navrhovatel na výzvu finančního arbitra ohledně možnosti smírného řešení sporu reagoval tak, že smírné řešení sporu je možné v případě, že

Instituce zcela vyhoví jeho nárokům, které vznesl v řízení před finančním arbitrem. Instituce se ke smírnému řešení sporu nevyjádřila. Smírného řešení se proto mezi stranami sporu před vydáním tohoto rozhodnutí finančnímu arbitrovi nepodařilo dosáhnout.

8 Dokazování a právní posouzení

Finanční arbitr podle ustanovení § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Předmětem sporu je porušení informační povinnosti Instituce jako poskytovatele spotřebitelského úvěru a s tím související zákonné sankce, tedy úročení úvěru ze Smlouvy o úvěru ve výši diskontní sazby platné v den uzavření smlouvy o úvěru uveřejněné Českou národní bankou, vrácení rozdílu mezi smluvní úrokovou sazbou a diskontní sazbou České národní banky a neplatnosti ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr.

Předmětem sporu je porušení informační povinnosti Instituce jako poskytovatele spotřebitelského úvěru a s tím související zákonné sankce, tedy úročení úvěru ze Smlouvy o úvěru ve výši diskontní sazby platné v den uzavření smlouvy o úvěru uveřejněné Českou národní bankou.

8.1 *Rozhodná právní úprava*

Podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“), který nabyl účinnosti 1. 1. 2014, resp. podle jeho § 3028 odst. 1 platí, že se tímto zákonem „*řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti*“, přičemž podle odstavce 3 se právní poměry, na které se nevztahuje odstavce druhý (práva osobní, rodinná a věcná), a „*vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí činnosti tohoto zákona*“ řídí dosavadními právními předpisy.

Podle ustanovení § 3036 nového občanského zákoníku platí, že „*[p]odle dosavadních právních předpisů se až do svého zakončení posuzují všechny lhůty a doby, které začaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i lhůty a doby pro uplatnění práv, která se řídí dosavadními právními předpisy, i když začnou běžet po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.*“

Při posuzování závazkového vztahu ze Smlouvy o úvěru, jejích ustanovení a práv a povinností z nich plynoucích, musí finanční arbitr tedy aplikovat právní úpravu účinnou v době před novým občanským zákoníkem, tedy příslušná ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném ke dni uzavření Smlouvy o úvěru (dále jen „občanský zákoník“), a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“), v tomto případě ve znění účinném v době uzavření Smlouvy o úvěru do dne 31. 12. 2013.

Obecnou úpravu smlouvy o úvěru jako smluvního typu obsahuje obchodní zákoník v § 497 a násl. Smlouva o úvěru je tzv. absolutním obchodem ve smyslu ustanovení § 261 odst. 3 písm. d) obchodního zákoníku, který se bez ohledu na povahu jeho účastníků řídí vždy obchodním zákoníkem. Právní institut promlčení práva obchodní zákoník upravuje komplexně v § 387 až 408 obchodního zákoníku, a tudíž vylučuje subsidiární použití ustanovení občanského zákoníku o promlčení.

8.2 Promlčení práva ze Smlouvy o úvěru

Před věcným posouzením nároku, kterého se Navrhovatel domáhá v řízení před finančním arbitrem, se finanční arbitr musí vypořádat s námitkou promlčení tohoto nároku, kterou řádně vznesla Instituce. Pokud je nárok Navrhovatele promlčený, nebude finanční arbitr posuzovat nárok samý, neboť by ho pak finanční arbitr nemohl pro jeho promlčení Navrhovateli přiznat.

Finanční arbitr se v této otázce ztotožňuje s názorem Nejvyššího soudu České Republiky vyjádřeným v jeho rozhodnutí ze dne 13. 12. 2007, sp. zn. 33 Odo 896/2006: „[d]ovolá-li se účastník občanského soudního řízení promlčení, nemůže soud promlčené právo (nárok) přiznat; návrh na zahájení řízení v takovém případě zamítne. Jestliže je v řízení uplatněna námitka promlčení, je na soudu, aby se v souladu se zásadou hospodárnosti řízení obsaženou v § 6 o. s. ř. přednostně zabýval otázkou promlčení práva, pokud to vede rychleji a účinněji k vydání rozhodnutí ve věci samé, a nikoliv nárokem samým.“

Finanční arbitr ale současně posuzoval, zda Instituce námitku promlčení v řízení před finančním arbitrem neuplatnila v rozporu s dobrými mravy. Přitom vyšel ze závěrů Ústavního soudu vyjádřených mimo jiné v nálezu sp. zn. I. ÚS 643/04 ze dne 6. 9. 2005, „vznesení námítky promlčení zásadně dobrým mravům neodporuje; mohou však nastat situace, kdy uplatnění této námítky je výrazem zneužití práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil a vůči němuž by za takové situace zánik nároku v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil.“

Finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovateli v uplatnění jeho nároku vůči Instituci v průběhu plynutí promlčecí doby cokoli bránilo, finanční arbitr proto námitku promlčení, kterou v řízení vznesla Instituce, nepovažuje za vznesenou v rozporu s dobrými mravy.

8.3 Promlčení práva Navrhovatele uplatnit porušení informační povinnosti Instituce při uzavírání Smlouvy o úvěru

Podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru „[s]mlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, vyžaduje písemnou formu a věřitel je povinen v ní uvést informace stanovené v příloze č. 3 k tomuto zákonu“.

Podle odst. 1 písm. f) přílohy č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru „[s]mlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, musí vždy obsahovat roční procentní sazbu nákladů na spotřebitelský úvěr“.

Podle § 8 zákona o spotřebitelském úvěru „[n]eobsahuje-li smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, informace uvedené v § 6 odst. 1 a spotřebitel tuto skutečnost uplatní u věřitele, pokládá se spotřebitelský úvěr od počátku za úročený ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou a ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr jsou neplatná.“

Podmínkou pro použití této soukromoprávní sankce je tedy porušení informační povinnosti Instituce a zároveň její uplatnění u Instituce Navrhovatelem.

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel uplatnil porušení informační povinnosti podle § 8 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s odst. 1 písm. f) přílohou č. 3 téhož zákona u Instituce dopisem ze dne 18. 2. 2016.

Instituce v řízení před finančním arbitrem vznesla námitku promlčení.

Podle § 391 odst. 2 obchodního zákoníku, platí, že „u práv uskutečnit právní úkon běží promlčecí doba ode dne, kdy právní úkon mohl být učiněn“. Pro tento případ se použije obecná promlčecí doba ve smyslu § 397 obchodního zákoníku, podle kterého „nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky“.

Podle § 388 odst. 1 obchodního zákoníku „promlčením právo na plnění povinnosti druhé strany nezaniká, nemůže však být přiznáno nebo uznáno soudem, jestliže povinná osoba namítne promlčení po uplynutí promlčecí doby“.

Pro určení dne, kdy uplyne promlčecí doba pro uplatnění práva je potřeba vyjít z obecné úpravy počítání času zakotvené v § 122 odst. 2 občanského zákoníku, neboť obchodní zákoník tuto problematiku neupravuje, tedy platí že „[k]onec lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž se lhůta počítá.“ Podle odst. 3 téhož paragrafu „[p]řipadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.“

Ze Smlouvy o úvěru i ze shodného tvrzení stran finanční arbitr zjistil, že strany tuto smlouvu uzavřely dne 4. 4. 2011. Promlčecí doba pro právo Navrhovatele uplatnit u věřitele porušení informační povinnosti stanovené v příloze č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru a domáhat se tak úročení úvěru ze Smlouvy o úvěru ve výši diskontní sazby ode dne uzavření Smlouvy o úvěru, začala plynout ode dne, kdy došlo k porušení informační povinnosti a zároveň Navrhovatel mohl toto porušení u Instituce poprvé uplatnit.

Pro uplatnění práva na úročení úvěru ve výši diskontní sazby ve smyslu § 8 zákona o spotřebitelském úvěru nestanoví zákon speciální promlčecí dobu, proto se uplatní obecná čtyřletá promlčecí doba podle obchodního zákoníku, která uplynula dne 4. 4. 2015 a protože konec promlčecí doby připadl na sobotu, dochází k posunutí konce promlčecí doby na nejbližší pracovní den, tedy na úterý 7. 4. 2015.

Navrhovatel uplatnil porušení informační povinnosti u Instituce až dopisem ze dne 18. 2. 2016, tedy v době, kdy právo Navrhovatele již bylo promlčeno, a Instituce zároveň vznesla námitku promlčení, finanční arbitr nemůže nárok na úročení spotřebitelského úvěru ze Smlouvy o úvěru ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou, vrácení rozdílu mezi smluvní úrokovou sazbou a diskontní sazbou České národní banky a neplatnosti ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr, Navrhovateli přiznat.

9 K výroku nálezu

Finanční arbitr na základě shromážděných podkladů a jejich posouzení dospěl k závěru, že námitka promlčení vznesená Institucí je důvodná a tudíž i v případě, že by Navrhovateli svědčil tvrzený nárok na úročení úvěru ze Smlouvy o úvěru ve výši diskontní sazby, vrácení rozdílu mezi smluvní úrokovou sazbou a diskontní sazbou České národní banky a určení neplatnosti ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr, nemohl by jej Navrhovateli pro jeho promlčení přiznat. Nárok, který Navrhovatel vznesl, finanční arbitr věcně neposuzoval.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u ě n í :

Účastník řízení může proti tomuto nálezu podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat do 15 dnů od jeho doručení tomuto účastníku řízení písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi, přičemž platí, že včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručený nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 20. 6. 2016

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr